

V Štrasburgu 14. 12. 2021
COM(2021) 890 final

2021/0427 (COD)

Návrh

**NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,
ktorým sa riešia situácie inštrumentalizácie v oblasti migrácie a azylu**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Reakcia na inštrumentalizáciu migrantov na vonkajších hraniciach EÚ

Pozornosť priťahuje veľmi znepokojujúci jav charakterizovaný rastúcou úlohou štátnych aktérov pri umelom vytváraní a napomáhaní neregulárnej migrácie, keď sa migračné toky využívajú na politické účely s cieľom destabilizovať Európsku úniu a jej členské štáty.

Ako reakcia na inštrumentalizáciu ľudí bieloruským režimom sa v záveroch Európskej rady z 21. a 22. októbra 2021 zdôraznilo, že EÚ nebude akceptovať žiadne pokusy tretích krajín o inštrumentalizáciu migrantov na politické účely. Vedúci predstavitelia sa zaviazali pokračovať v boji proti prebiehajúcemu hybridnému útoku, ktorý začal bieloruský režim na hranici EÚ. Pripomenuli aj potrebu zabezpečiť účinné návraty a úplné vykonávanie readmisných dohôd a dojednaní s využitím potrebných stimulov. Uviedli, že Európska únia je naďalej odhodlaná zabezpečiť účinnú kontrolu svojich vonkajších hraníc. Komisia bola vyzvaná, aby navrhla akékoľvek potrebné zmeny právneho rámca EÚ a konkrétne opatrenia podporené primeraným financovaním s cieľom zabezpečiť okamžitú a primeranú reakciu v súlade s právom EÚ a medzinárodnými záväzkami vrátane dodržiavania základných práv.

Komisia spoločne s vysokým predstaviteľom Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku prijala 23. novembra 2021 oznámenie¹, v ktorom zhrnula opatrenia prijaté na riešenie okamžitej situácie, ako aj dodatočné prebiehajúce opatrenia s cieľom vytvoriť trvalejší súbor nástrojov na riešenie budúcich pokusov o destabilizáciu EÚ prostredníctvom inštrumentalizácie migrantov. Na tento jav už upozornila v obnovenom akčnom pláne EÚ proti prevádzkačstvu migrantov (2021 – 2025)².

Komisia ako súčasť týchto opatrení prijala 1. decembra 2021 návrh rozhodnutia Rady na základe článku 78 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) s cieľom podporiť Lotyšsko, Litvu a Poľsko zabezpečením opatrení a operačnej podpory potrebných na to, aby bol príchod osôb, ktoré Bielorusko využíva na účely inštrumentalizácie, riadený riadne a dôstojne a aby bolo zároveň zabezpečené úplné dodržiavanie základných práv. Návrh dopĺňa finančné, operačné a diplomatické opatrenia, ktoré prijala Únia a jej členské štáty s cieľom reagovať na tento hybridný útok, vrátane obmedzujúcich opatrení proti bieloruskému režimu, poskytnutia materiálnej podpory prostredníctvom mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany dotknutým členským štátom, zapojenia agentúr EÚ alebo mobilizácie dodatočných finančných prostriedkov na podporu Lotyšska, Litvy a Poľska.

V budúcnosti nemožno vylúčiť, že sa hybridné útoky na Úniu, ktoré zahŕňajú inštrumentalizáciu migrantov, môžu pokúsiť uskutočniť ďalší aktéri. Je preto dôležité, aby Únia a jej členské štáty boli plne vybavené na zvládnutie akejkoľvek budúcej inštrumentalizácie migrantov a rýchlu reakciu na ňu. Prvky predložené v tomto návrhu spolu s opatreniami zahrnutými v zmenenom Kódexe schengenských hraníc sú v súlade s výzvou Európskej rady Komisii a sú zamerané na poskytnutie rámca pre takúto reakciu.

¹ Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Reakcia na štátom podporované zneužívanie migrantov na vonkajších hraniciach EÚ [JOIN(2021) 32 final].

² COM(2021) 591 final.

Keď členské štáty čelia situácii inštrumentalizácie migrantov, mali by mať flexibilitu konať v rámci legislatívneho rámca navrhnutého na riešenie tejto osobitnej situácie a na zabezpečenie dodržiavania práv osôb, ktoré sa stali obeťou inštrumentalizácie. Komisia preto navrhuje popri nástrojoch už uvedených v Novom pakte o migrácii a azyle nový nástroj zameraný na riešenie výnimočnej okolnosti inštrumentalizácie migrantov. Tento návrh vychádza z riešení uplatňovaných v kontexte podporných opatrení v prospech Lotyšska, Litvy a Poľska s cieľom plne vybaviť členské štáty potrebnými právnymi nástrojmi na zvládnutie budúcich situácií inštrumentalizácie v prípade ich vzniku. Stanovil by sa tým trvalý rámec pripravený na použitie s cieľom zvládnuť akúkoľvek takúto situáciu v budúcnosti, a teda by nebolo potrebné použiť na riešenie situácií inštrumentalizácie, na ktoré sa vzťahuje tento návrh, *ad hoc* opatrenia podľa článku 78 ods. 3 ZFEÚ.

V návrhu, ktorým sa mení Kódex schengenských hraníc³ sa inštrumentalizácia migrantov vymedzuje ako situácia, keď tretia krajina podnecuje neregulárne migračné toky do Únie aktívnym podporovaním alebo uľahčovaním pohybu štátnych príslušníkov tretích krajín k vonkajším hraniciam, na svoje územie alebo zo svojho územia a následne smerom k týmto vonkajším hraniciam, pokiaľ takéto konanie poukazuje na úmysel tretej krajiny destabilizovať Úniu alebo členský štát, pokiaľ povaha takéhoto konania môže ohroziť základné funkcie štátu vrátane jeho územnej celistvosti, udržiavania verejného poriadku alebo zaručenia jeho národnej bezpečnosti.

V tomto návrhu, ktorý je sprievodným dokumentom k zmenenému Kódexu schengenských hraníc, sa rieši situácia inštrumentalizácie z hľadiska migrácie, azylu a návratov⁴. Cieľom tohto návrhu je podporiť členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, stanovením osobitného núdzového postupu riadenia migrácie a azylu a v prípade potreby stanovením podporných a solidárnych opatrení na to, aby bol príchod osôb, ktoré tretia krajina využíva na účely inštrumentalizácie, riadený riadne, humánne a dôstojne a aby bolo zároveň zabezpečené úplné dodržiavanie základných práv. Do veľkej miery preberá škálu možností, ktoré sa sprístupnili Lotyšsku, Litve a Poľsku na základe návrhu rozhodnutia Rady o dočasných núdzových opatreniach v prospech uvedených členských štátov⁵. Mohlo by sa očakávať, že v prípade, keď sú uvedené opatrenia odôvodnené, EÚ a ostatné členské štáty budú podporovať členské štáty, ktoré čelia dôsledkom situácie inštrumentalizácie migrantov, aj prostredníctvom nástrojov, ako je podpora agentúr EÚ, možnosti financovania z prostriedkov EÚ a mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany.

Navrhované možnosti dopĺňajú a posilňujú návrhy v rámci Nového paktu o migrácii a azyle. Osobitné pravidlá uvedené v tomto návrhu trvalého rámca sú preto založené na návrhoch Komisie, ktoré tvoria základ pre budúcu migračnú a azylovú politiku EÚ, a mali by s nimi byť v súlade. Po prvé návrh nariadenia o konaní o azyle⁶ z roku 2016, ktorým sa plne harmonizujú a stanovujú celkové procesné pravidlá a záruky v oblasti azylu, a jeho zmenený

³ Návrh COM (xxxx/xxxx) na zmenu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc).

⁴ Návrh COM (xxxx/xxxx) na zmenu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc).

⁵ COM(2021) 752.

⁶ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii a zrušuje smernica 2013/32/EÚ [COM/2016/467 final – 2016/0244 (COD)].

návrh⁷ prijatý v roku 2020, ktorým sa stanovuje nové konanie o azyle na hraniciach. Po druhé návrh prepracovaného znenia smernice o podmienkach prijímania⁸ z roku 2016, ktorou sa stanovuje základ pre jednotnejšie materiálne podmienky prijímania a zavádzajú sa dodatočné povinnosti pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu s cieľom zamedziť ďalšiemu neoprávnenému pohybu. Po tretie návrh prepracovaného znenia smernice o návrate⁹ z roku 2018, ktorou sa zlepši účinnosť politiky EÚ v oblasti návratu. A napokon návrh nariadenia o krízových situáciách a prípadoch vyššej moci¹⁰ (ďalej len „návrh nariadenia o krízových situáciách z roku 2020“), ktorým sa prispôsobujú pravidlá o azyle a návrate a pravidlá mechanizmu solidarity s cieľom pomôcť členským štátom pri riešení krízových situácií a prípadov vyššej moci.

Opatrenia zahrnuté v návrhu nariadenia o krízových situáciách z roku 2020 neboli navrhnuté na riešenie situácií, v ktorých dochádza k útoku na integritu a bezpečnosť Únie v dôsledku inštrumentalizácie migrantov. Osobitné pravidlá o azyle plánované v návrhu nariadenia o krízových situáciách z roku 2020 boli vytvorené osobitne pre situácie „hromadného prílevu osôb“, ak členský štát nie je schopný riadiť vysoký počet príchodov, a situácie vyššej moci.

Hoci je tento návrh zameraný na riešenie osobitnej situácie inštrumentalizácie migrantov, inšpiruje sa pravidlami plánovanými v návrhu nariadenia o krízových situáciách z roku 2020 s cieľom navrhnúť osobitné opatrenia prispôbené na účinnú reakciu na nepriateľské činy tretej krajiny v súlade so základnými hodnotami Únie. Tieto pravidlá sú zamerané na riešenie takejto osobitnej situácie bez toho, aby sa narušilo právo na azyl alebo zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia, pričom sa v plnej miere zabezpečuje ochrana základných práv osôb, ktoré sa využívajú na účely inštrumentalizácie. Opatrenia zahrnuté v tomto návrhu doplnia opatrenia na kontrolu hraníc prijaté v rámci Kódexu schengenských hraníc o osobitné pravidlá pre konania o azyle a návrate, ako aj o operačné a solidárne opatrenia na podporu dotknutého členského štátu.

Ak je EÚ terčom útoku, je dôležité, aby EÚ na úrovni Európskej rady uznala, že činy tretej krajiny možno považovať za inštrumentalizáciu migrantov. Tieto činy nie sú nevyhnutne zacielené na jeden alebo viaceré členské štáty, ale na EÚ ako celok, a preto si vyžadujú kolektívnu podporu EÚ. V takejto situácii sa týmto návrhom poskytuje dotknutému členskému štátu možnosť, aby uplatňoval osobitný núdzový postup riadenia migrácie a azylu s osobitnými procesnými ustanoveniami o dlhších lehotách na registráciu, a možnosť rozhodnúť na hranici o prípustnosti alebo vecnej stránke všetkých žiadostí s výnimkou prípadov, keď nie je možné zohľadniť osobitnú zraniteľnosť. Okrem toho sa v ňom počíta s osobitnými ustanoveniami o návrate. Členský štát, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov, by mohol požiadať o uplatňovanie týchto osobitných pravidiel samostatne alebo kumulatívne, aby mu pomohli pri jeho riadení mimoriadnych okolností. Podmienky stanovené na uplatňovanie každého ustanovenia však musia byť splnené jednotlivo. Okrem toho preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti podľa

⁷ Zmenený návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii a zrušuje smernica 2013/32/EÚ [COM/2020/611 final].

⁸ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (prepracované znenie) [COM(2016) 465 final – 2016/222 (COD)].

⁹ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (prepracované znenie) [COM/2018/634 final].

¹⁰ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa riešia krízové situácie a prípady vyššej moci v oblasti migrácie a azylu [COM/2020/613 final].

pravidiel stanovených v návrhu nariadenia o preverovaní by sa malo uplatňovať s možnosťou predĺžiť päťdňovú lehotu o ďalších päť dní, ako sa stanovuje v uvedenom návrhu¹¹.

V návrhu sa zachováva právo na vstup na územie EÚ na účely podania žiadosti o azyl a prístup k samotnému konaniu o medzinárodnej ochrane. Okrem toho sa naďalej uplatňujú záruky uplatniteľné na základe práva EÚ s cieľom zabezpečiť ochranu zraniteľných osôb vrátane detí. Tieto opatrenia sprevádza súbor ďalších záruk. V návrhu sa okrem toho predpokladá, aby mal dotknutý členský štát možnosť požiadať o podporné a solidárne opatrenia, ku ktorým môžu prispieť ostatné členské štáty. Na základe tohto návrhu by Rada musela prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia povoliť uplatňovanie núdzového postupu riadenia migrácie a azylu členskému štátu, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov.

(1) Núdzový postup riadenia migrácie a azylu na vonkajších hraniciach v situáciách inštrumentalizácie migrantov

V tomto návrhu sa stanovuje núdzový postup riadenia migrácie a azylu vo vzťahu k štátnym príslušníkom tretích krajín a osobám bez štátnej príslušnosti zadržaným alebo nájdeným v blízkosti hranice s treťou krajinou, ktorá využíva migrantov na účely inštrumentalizácie, po neoprávnenom prekročení hranice alebo po ich príchode na hraničné priechody.

a) Núdzový postup riadenia azylu

Hlavnými prvkami tohto postupu sú:

- **Možnosť pre dotknutý členský štát zaregistrovať žiadosť o azyl a ponúknuť možnosť jej skutočného podania len na osobitných registračných miestach nachádzajúcich sa v blízkosti hranice vrátane hraničných priechodov určených na tento účel**

Na základe zmeneného Kódexu schengenských hraníc sa členskému štátu, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov, umožní obmedziť toky na hranici tým, že obmedzí počet otvorených hraničných priechodov, aby tak zabránil neoprávnenému vstupu a chránil svoju národnú bezpečnosť.

S cieľom zabezpečiť jednotný prístup, pokiaľ ide o tieto opatrenia v situácii inštrumentalizácie, sa týmto návrhom zabezpečuje skutočný a účinný prístup ku konaniu o azyle v súlade s možnosťami ponúkanými v návrhu nariadenia o konaní o azyle, podľa ktorého sa členským štátom umožňuje určiť osobitné miesta na registráciu a podávanie žiadostí o medzinárodnú ochranu. Uvedené osobitné registračné miesta sa môžu nachádzať v blízkosti hranice, čo môže zahŕňať aj hraničné priechody určené na tento účel.

- **Možnosť predĺžiť lehotu na registráciu až o štyri týždne**

Týmto návrhom sa členskému štátu, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov, umožňuje predĺžiť lehotu na registráciu žiadostí o medzinárodnú ochranu až o štyri týždne vo vzťahu k štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti zadržaným alebo nájdeným v blízkosti hranice s treťou krajinou, ktorá využíva migrantov na účely inštrumentalizácie, po neoprávnenom vstupe alebo po ich príchode na hraničné priechody, ale nevyžaduje sa, aby tak urobil. Táto flexibilita môže byť potrebná s cieľom pomôcť členskému štátu účinne reagovať na nepriateľské konanie a zároveň mu umožňuje zvládať náhlu zaťaženosť vzhľadom na povahu a neočakávaný charakter zásahu tretej krajiny.

¹¹ Návrh nariadenia o preverovaní zahŕňa aj pravidlá týkajúce sa predbežných kontrol zdravotného stavu vrátane kontrol zameraných na prenosné choroby, ktoré by sa uplatňovali v prípade všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti, ktorí sa podrobujú preverovaniu na vonkajších hraniciach.

V prípade, keď sa migranti využívajú na účely inštrumentalizácie prostredníctvom náhleho a nepredvídateľného zásahu/intervencie nepriateľskej tretej krajiny, členský štát, ktorý čelí tejto situácii, môže potrebovať presmerovať zdroje na riadenie príchodu štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti na svoje hranice. V dôsledku toho môže členský štát potrebovať čas na reorganizáciu svojich zdrojov a zvýšenie svojich kapacít, a to aj s podporou agentúr EÚ. Ak však členský štát, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov, využije dlhšiu lehotu na registráciu, uprednostňuje registráciu žiadostí o medzinárodnú ochranu vždy, keď sa žiadosť javí ako pravdepodobne opodstatnená alebo keď je podaná maloletými osobami bez sprievodu alebo maloletými osobami a ich rodinnými príslušníkmi.

- **Možnosť uplatňovať konanie o azyle na hraniciach na všetky žiadosti a možnosť predĺžiť jeho trvanie**

Opatrenia by mali podporovať členský štát, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov, pri predchádzaní vstupu osôb, ktoré nespĺňajú podmienky vstupu, a zároveň chrániť základné práva. Možnosť posúdiť žiadosť na hraniciach bez povolenia vstupu na územie v súlade s článkom 41 návrhu nariadenia o konaní o azyle poskytuje tento druh ochrany. V súčasnosti, ako aj podľa pravidiel zahrnutých v návrhoch v rámci nového paktu však možno prípustnosť a meritum žiadostí posúdiť v rámci konania na hraniciach len za obmedzeného súboru okolností.

Týmto návrhom sa teda členským štátom umožňuje uplatňovať núdzový postup riadenia azylu s cieľom rozhodnúť o prípustnosti a vecnej stránke všetkých žiadostí s výnimkou prípadov, keď na to existujú zdravotné dôvody. Toto opatrenie obmedzí možnosť, že sa nepriateľská tretia krajina zameria na inštrumentalizáciu konkrétnych štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti, u ktorých nemožno uplatniť konanie na hraniciach. V prípade, že sa v rámci núdzového postupu riadenia azylu prijme zamietavé rozhodnutie, žiadateľ bude mať právo na účinný prostriedok nápravy, ale odvolanie nebude mať automaticky odkladný účinok, ako sa stanovuje v článku 54 ods. 3 zmeneného návrhu nariadenia o konaní o azyle.

Ako sa stanovuje v zmenenom návrhu nariadenia o konaní o azyle a ako sa výslovne uvádza v tomto návrhu, počas núdzového postupu riadenia azylu by sa uplatňovali pravidlá a záruky nariadenia o konaní o azyle s cieľom zabezpečiť ochranu práv osôb, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu, pričom sa zachováva právo na azyl a dodržanie zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia.

V návrhu sa ďalej stanovuje povinné uprednostnenie opodstatnených žiadostí a žiadostí maloletých osôb bez sprievodu, rodín a detí. Ak sa po ukončení preverovania alebo počas posudzovania žiadosti ukáže, že žiadosť je pravdepodobne opodstatnená, alebo ak žiadosť podali maloleté osoby a ich rodiny alebo maloleté osoby bez sprievodu, žiadosť by sa mala uprednostniť v súlade s článkom 33 ods. 5 návrhu nariadenia o konaní o azyle z roku 2016. Okrem toho členský štát, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov, by nemal uplatňovať núdzový postup riadenia azylu, ak na to existujú zdravotné dôvody, ako sa stanovuje v článku 41 ods. 9 písm. c) zmeneného návrhu nariadenia o konaní o azyle z roku 2020.

V tomto návrhu sa takisto stanovuje možnosť predĺžiť trvanie konania na hraniciach na 16 týždňov, a to vrátane možného odvolania.

Vzhľadom na povahu a charakter činov tretej krajiny možno podobne ako pri predĺžení lehoty na registráciu zvážiť možnosť dlhšieho trvania núdzového postupu riadenia azylu, čo členskému štátu pomôže riešiť dôsledky inštrumentalizácie migrantov. Dotknutý členský štát môže potrebovať čas na reorganizáciu svojich zdrojov a zvýšenie kapacít, a to aj s podporou agentúr EÚ. Okrem toho počet prípadov, ktoré sa budú riešiť v rámci núdzového postupu riadenia azylu, bude vyšší než za normálnych okolností (keďže tento postup sa v zásade môže

vzťahovať na všetkých žiadateľov). Predĺženie tak pomôže členskému štátu dlhšie uplatňovať fikciu, že k vstupu na územie nedošlo, čím sa zabezpečí väčšia flexibilita pri zvládaní zvýšeného pracovného zaťaženia.

V súlade so zárukami poskytnutými v návrhu nariadenia o konaní o azyle a návrhu prepracovaného znenia smernice o podmienkach prijímania by zaistenie žiadateľov malo byť krajným opatrením, ak v konkrétnom prípade nemožno uplatniť iné dostatočné alebo miernejšie donucovacie opatrenia. Uplatnenie núdzového postupu riadenia azylu teda nebude znamenať systematické zaistovanie žiadateľov.

b) *Materiálne podmienky prijímania*

V prípade, keď sa migranti využívajú na účely inštrumentalizácie, môže byť pre členský štát ťažké zabezpečiť splnenie noriem týkajúcich sa materiálnych podmienok prijímania, keďže administratívne kapacity členského štátu môžu byť preťažené v dôsledku situácie inštrumentalizácie. Členský štát musí okrem zvýšených tokov vyplývajúcich z inštrumentalizácie riadiť bežné toky a takisto reorganizovať zdroje na ochranu svojej územnej celistvosti. Dotknutý členský štát však musí zabezpečiť, aby boli pri všetkých úkonoch dodržané základné humanitárne záruky, ako napríklad poskytnúť štátnym príslušníkom tretích krajín na svojom území stravu, vodu, oblečenie, primeranú zdravotnú starostlivosť, pomoc pre zraniteľné osoby a dočasné útočisko, ako to v nedávnych uzneseniach o predbežných opatreniach stanovil aj Európsky súd pre ľudské práva.

Na základe článku 17 ods. 9 návrhu prepracovaného znenia smernice o podmienkach prijímania má členský štát možnosť v riadne odôvodnených prípadoch a za určitých podmienok stanoviť spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania, ktoré sa líšia od podmienok stanovených v prepracovanom znení smernice o podmienkach prijímania, za predpokladu, že zabezpečí prístup k zdravotnej starostlivosti v súlade s článkom 18 a dôstojnú životnú úroveň pre všetkých žiadateľov. Týmto návrhom sa rozširuje možnosť stanoviť odlišné materiálne podmienky prijímania v situácii inštrumentalizácie migrantov za predpokladu, že sú pokryté základné potreby vrátane poskytnutia dočasného útočiska, stravy, vody, oblečenia, primeranej zdravotnej starostlivosti a pomoci pre zraniteľné osoby, a to pri plnom rešpektovaní práva na ľudskú dôstojnosť. Dotknutý členský štát by mal zabezpečiť prístup humanitárnym organizáciám a umožniť im poskytovať humanitárnu pomoc v súlade s príslušnými potrebami.

c) *Núdzový postup riadenia návratu*

V situácii inštrumentalizácie migrantov je zásadné poskytnúť dotknutému členskému štátu potrebné právne nástroje na zabezpečenie rýchleho návratu osôb, ktoré nespĺňajú podmienky na poskytnutie medzinárodnej ochrany. V návrhu sa preto stanovuje možnosť odchyliť sa od článku 41a návrhu nariadenia o konaní o azyle a od uplatňovania návrhu prepracovaného znenia smernice o návrate vo vzťahu k štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zamietnutá na základe núdzového postupu riadenia azylu. V súvislosti so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí nepožiadali o medzinárodnú ochranu, môžu členské štáty uplatňovať ustanovenie článku 2 ods. 2 písm. a) prepracovaného znenia smernice o návrate. Cieľom výnimky stanovenej v tomto návrhu je vytvoriť mechanizmus, ktorý je podobný výnimke stanovenej v článku 2 ods. 2 písm. a) prepracovaného znenia smernice o návrate a porovnateľný s ustanoveniami navrhovanými v prospech Lotyšska, Litvy a Poľska. Okrem toho sa v ňom stanovujú osobitné záruky, najmä v súvislosti s dodržiavaním zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia, pričom sa prihliada na najlepší záujem dieťaťa, rodinný život a zdravotný stav štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti, ako aj v súvislosti s obmedzeniami používania donucovacích opatrení, odložením odsunu, urgentnou zdravotnou starostlivosťou, potrebami

zraniteľných osôb a podmienkami zaistenia, a to pri úplnom zabezpečení základných práv takýchto osôb.

(2) Podporné a solidárne opatrenia

Pokiaľ ide o podporné a solidárne opatrenia, v návrhu sa zavádzajú opatrenia zamerané na potreby členského štátu, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov.

Takáto situácia, keď je Únia terčom útoku, si vyžaduje riešenia EÚ a podporu EÚ. Je preto potrebné, aby všetky členské štáty rýchlo reagovali a zmobilizovali podporu dotknutému členskému štátu.

Tento druh situácie si však vyžaduje prístup a postup, ktorý sa líši od prístupu a postupu zahrnutého v nástrojoch nového paktu. Návrh zahŕňa možnosť použiť všetky opatrenia, ktorými by sa mohla riešiť inštrumentalizácia migrantov. Možné podporné a solidárne opatrenia by mohli zahŕňať opatrenia na budovanie kapacít s cieľom pomôcť zvládnuť dôsledky inštrumentalizácie migrantov, na podporu návratových operácií alebo podporu pri osvetových činnostiach zameraných na tretie krajiny, z ktorých pochádzajú osoby využívané na účely inštrumentalizácie. Členský štát, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov, by mal identifikovať svoje potreby, pokiaľ ide o podporné a solidárne opatrenia, a oznámiť ich Komisii. Komisia by potom vyzvala ostatné členské štáty, aby poskytli príspevok v prospech dotknutého členského štátu, a koordinovala tieto opatrenia.

Keďže dôsledky inštrumentalizácie by sa mohli ľahko šíriť ďalej a ovplyvniť členské štáty v širšom susedstve a Európsku úniu (alebo možno práve to je ich cieľom), treba stanoviť prostriedky poskytovania podpory na úrovni EÚ. Ak členský štát, ktorý rieši inštrumentalizáciu migrantov, požiada agentúry EÚ o podporu, agentúry by mali prednostne poskytnúť operačnú podporu. Týkalo by sa to najmä Agentúry Európskej únie pre azyl (EUAA), ktorá môže pomôcť pri registrácii a spracúvaní žiadostí s cieľom zabezpečiť preverovanie zraniteľných osôb a poskytnúť podporu pri riadení, plánovaní a zavádzaní primeraných noriem v prijímacích zariadeniach, alebo agentúry Frontex, ktorá môže poskytnúť podporu pri činnostiach kontroly hraníc vrátane preverovania, a návratových operáciách, a Europolu, ktorý môže poskytovať spravodajské informácie. Podobne ako v prípade operačnej pomoci v oblasti azylu poskytovanej podľa zmeneného návrhu Kódexu schengenských hraníc by agentúra EUAA mala byť takisto schopná poskytovať pomoc z vlastnej iniciatívy na základe článku 16 ods. 1 písm. d) nariadenia o EUAA, zatiaľ čo ďalšiu pomoc by mohli poskytovať Frontex a Europol v súlade so svojimi príslušnými mandátmi.

Tieto podporné a solidárne opatrenia by dopĺňali inú pomoc, ktorá sa má poskytnúť členskému štátu čeliacemu inštrumentalizácii migrantov, pričom môžu byť prijaté mimo rámca, ktorý sa má týmto návrhom vytvoriť, ako sú opatrenia podľa článku 25a vízového kódexu¹² alebo opatrenia v oblasti zahraničnej politiky (napr. diplomatické pôsobenie, reštriktívne opatrenia, obchodné opatrenia), prípadne finančná podpora, a to aj v rámci Fondu pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) alebo Nástroja finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (BMVI).

(3) Osobitný postup, ktorým sa povoľuje uplatňovanie núdzového postupu riadenia migrácie a azylu

Členský štát, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov a má v úmysle uplatňovať núdzový postup riadenia migrácie a azylu, musí požiadať Komisiu o uplatňovanie výnimiek, ktoré plánuje použiť, ako aj o akékoľvek podporné a solidárne opatrenia. Komisia na základe

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva, zmenené nariadením (EÚ) 2019/1155 (Ú. v. EÚ L 243, 15.9.2009, s. 1).

informácií poskytnutých dotknutým členským štátom v prípade potreby a bezodkladne pripraví návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady, v ktorom sa stanovujú výnimky, ktoré sa môžu uplatňovať, pričom toto rozhodnutie by malo byť určené na počiatočné obdobie najviac šiestich mesiacov. Vykonávacím rozhodnutím Rady sa povolia výnimky, ktoré sa majú uplatňovať, a stanovujú sa ich dočasné uplatňovanie vrátane dátumu začatia uplatňovania, ako aj ich trvanie. Komisia by mala situáciu neustále monitorovať a preskúmať, a to aj pokiaľ ide o proporcionality opatrení, a navrhnúť buď predĺženie opatrení, alebo ich zrušenie, ak by si to situácia vyžadovala.

- **Súlady s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je v úplnom súlade s Novým paktom o migrácii a azyle, ktorý Komisia prijala v septembri 2020. Súvisí s návrhom nariadenia o krízových situáciách a prípadoch vyššej moci ako ďalší príspevok k rámcu, ktorý poskytne dodatočné konkrétne opatrenia na riešenie osobitnej situácie inštrumentalizácie migrantov. Východiskovým bodom osobitných pravidiel zavedených v tomto návrhu je návrh Komisie na nariadenie o konaní o azyle prijaté v roku 2016 a jeho zmenený návrh prijatý v roku 2020, prepracované znenie smernice o podmienkach prijímania prijaté v roku 2016 a prepracované znenie smernice o návrate prijaté v roku 2018. Návrh je okrem toho v súlade s návrhom rozhodnutia Rady 752/2021 o dočasných núdzových opatreniach v prospech Lotyšska, Litvy a Poľska a predstavuje legislatívne opatrenie v nadväznosti naň.

Interakcie s článkom 78 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

Stanovením osobitných pravidiel v situácii inštrumentalizácie nie je dotknutá možnosť Rady prijímať na návrh Komisie predbežné opatrenia v prospech členského štátu, ktorý čelí núdzovej situácii podľa článku 78 ods. 3 ZFEÚ.

Cieľom tohto návrhu je, aby bola Únia schopná riešiť osobitnú situáciu, ktorej už Únia čelila, a pripraviť sa na akékoľvek podobné situácie v budúcnosti, čím sa Únii umožní konať rýchlo v prospech členského štátu, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov. Je potrebný trvalý rámec prispôbený tejto situácii, o ktorý sa Únia môže stále opierať, čím by sa okrem toho umožnilo zachovanie výnimočnej povahy predbežných opatrení podľa článku 78 ods. 3 ZFEÚ, a teda by nebolo potrebné na riešenie situácií inštrumentalizácie, na ktoré sa vzťahuje tento návrh, použiť článok 78 ods. 3 ZFEÚ.

Cieľom tohto návrhu je stanoviť osobitné opatrenia na podporu členského štátu, ktorý je terčom situácie, keď tretia krajina podnecuje neregulárne migračné toky do Únie aktívnym podporovaním alebo uľahčovaním pohybu štátnych príslušníkov tretích krajín k vonkajším hraniciam, na svoje územie alebo zo svojho územia a následne smerom k týmto vonkajším hraniciam, pokiaľ takéto konanie poukazuje na úmysel tretej krajiny destabilizovať Úniu alebo členský štát, pokiaľ povaha takéhoto konania môže ohroziť základné funkcie štátu vrátane jeho územnej celistvosti, udržiavania verejného poriadku alebo zaručenia jeho národnej bezpečnosti.

- **Súlady s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je v súlade s potrebou udržať tlak neoprávnených príchodov na zníženej úrovni a zachovať silné vonkajšie hranice, ktoré sú dôležitými prvkami komplexného prístupu stanoveného v Novom pakte o migrácii a azyle. Ako sa uvádza v spoločnom oznámení¹³, tento návrh je súčasťou úsilia vyvíjaného pri posilňovaní právneho rámca EÚ vrátane návrhu

¹³ Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Reakcia na štátom podporované zneužívanie migrantov na vonkajších hraniciach EÚ [JOIN(2021) 32 final].

Komisie na nariadenie o opatreniach proti prevádzkovateľom dopravy, ktorí uľahčujú alebo vykonávajú obchodovanie s ľuďmi alebo prevádzachstvo migrantov v súvislosti s neoprávneným vstupom na územie Európskej únie¹⁴, s cieľom poskytnúť členským štátom lepšie nástroje na ochranu vonkajších hraníc v situáciách inštrumentalizácie migrantov a zároveň zabezpečiť úplné dodržiavanie základných práv. V tejto súvislosti dopĺňa Kódex schengenských hraníc a schengenskú reformu, v ktorej Komisia navrhuje trvalý rámec na riešenie možných situácií inštrumentalizácie migrantov, ktorým môže Únia v budúcnosti ešte čeliť.

Jeho cieľom je takisto obmedziť ďalší pohyb neregulárnych migrantov a zmierniť tlak na schengenský priestor. Rýchly a účinný návrat a readmisia migrantov, ktorí sú využívaní na účely inštrumentalizácie, sa účinne riešia v súlade s komplexným prístupom k riadeniu migrácie stanoveným v Novom pakte o migrácii a azyle. Zároveň je v súlade s vonkajšou činnosťou Únie, ako sú reštriktívne opatrenia EÚ, a mal by sa používať súbežne s ňou.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Týmto návrhom sa podporuje členský štát, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov. Návrh obsahuje niekoľko ustanovení súvisiacich s návrhom nariadenia o konaní o azyle a jeho zmeneným návrhom, návrhom prepracovaného znenia smernice o podmienkach prijímania a návrhom prepracovaného znenia smernice o návrate. Mal by sa preto prijať na vhodnom právnom základe, konkrétne na základe článku 78 ods. 2 písm. d) a f) a na základe článku 79 ods. 2 písm. c) ZFEÚ v súlade s riadnym legislatívnym postupom.

• Variabilná geometria

Dve odôvodnenia sa venujú rôznym variantom, pokiaľ ide o účasť Írska a Dánska na tomto nariadení.

V súlade s Protokolom č. 21 o postavení Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Írsko môže rozhodnúť, či sa bude zúčastňovať na prijímaní a uplatňovaní opatrení, ktorými sa zriaďuje spoločný európsky azylový systém. Írsko v tejto súvislosti oznámilo svoje želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní smernice 2005/85/ES a svoje rozhodnutie nezúčastniť sa na prijatí smernice 2013/32/EÚ. V dôsledku toho sa ustanovenia smernice 2005/85/ES uplatňujú na Írsko, ustanovenia súčasnej smernice však pre Írsko neplatia. Írsko neoznámilo svoje želanie zúčastniť sa na prijatí nového nariadenia o konaní o azyle, ktoré by bolo nevyhnutné na to, aby toto nariadenie viedlo k právnym účinkom vo vzťahu k Írsku, ak by sa Írsko rozhodlo zúčastniť v súlade s Protokolom č. 21.

V súlade s Protokolom č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, smernica 2005/85/ES a smernica 2013/32/EÚ nie sú pre Dánsko záväzné a Dánsko zároveň nepodlieha ich uplatňovaniu. Dánsko sa nezúčastňuje ani na prijímaní tohto nariadenia, nie je ním viazané, ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Hlava V ZFEÚ, ktorá sa týka priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, prenáša určité právomoci v týchto záležitostiach na Európsku úniu. Tieto právomoci sa musia vykonávať v súlade s článkom 5 Zmluvy o Európskej únii, teda len vtedy a do tej miery, pokiaľ ciele

¹⁴ COM(2021) 753 final.

zamýšľané touto činnosťou nemôžu uspokojivo dosiahnuť členské štáty, ale z dôvodov rozsahu alebo účinkov navrhovanej činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Európskej únie.

Situácia, keď tretia krajina podnecuje neregulárne migračné toky do Únie aktívnym podporovaním alebo uľahčovaním pohybu štátnych príslušníkov tretích krajín k vonkajším hraniciam, na svoje územie alebo zo svojho územia a následne smerom k týmto vonkajším hraniciam, pokiaľ takéto konanie poukazuje na úmysel tretej krajiny destabilizovať Úniu alebo členský štát, pokiaľ povaha takéhoto konania môže ohroziť základné funkcie štátu vrátane jeho územnej celistvosti, udržiavania verejného poriadku alebo zaručenia jeho národnej bezpečnosti, by sa mala považovať za útok na EÚ ako celok, a preto si vyžaduje riešenia a podporu EÚ. Je potrebné, aby sa členskému štátu, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov, poskytli primerané právne nástroje na účinné riešenie tejto situácie a aby všetky členské štáty rýchlo reagovali a zmobilizovali podporu dotknutému členskému štátu.

Dosiahnutie týchto cieľov si vyžaduje opatrenia na úrovni EÚ, keďže sú zo svojej povahy cezhraničné. Je zrejmé, že opatreniami, ktoré prijímajú jednotlivé členské štáty, nemožno uspokojivo naplniť potrebu spoločného prístupu EÚ k tomuto spoločnému problému.

Takýto spoločný prístup nie je možné uspokojivo dosiahnuť jednotlivo na úrovni členských štátov; vzhľadom na rozsah a účinky navrhovaného rozhodnutia ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Únia preto musí konať a môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii.

• **Proporcionalita**

V súlade so zásadou proporcionality podľa článku 5 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii sa v tomto návrhu nariadenia stanovujú presné podmienky, za ktorých sa môžu uplatňovať osobitné procesné pravidlá v oblasti azylu, a stanovuje sa aj rozsah pôsobnosti a lehota uplatňovania takýchto pravidiel, ako aj potrebné záruky.

Všetky prvky navrhovaných opatrení na riešenie špecifickej situácie inštrumentalizácie migrantov sa obmedzujú na to, čo je potrebné pre členské štáty, aby mohli situáciu riadne a účinne riadiť a zároveň zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie, pokiaľ ide o práva a záruky pre žiadateľov. V tomto zmysle sú výnimky z pravidiel stanovených v návrhu nariadenia o konaní o azyle z roku 2016, v zmenenom návrhu nariadenia o konaní o azyle z roku 2020 a v prepracovanom znení smernice o podmienkach prijímania a v prepracovanom znení smernice o návrate primerané, pričom sa zaviedlo niekoľko záruk, ktoré zabezpečujú rovnováhu na jednej strane medzi bezodkladnými potrebami členského štátu, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov, s cieľom riadiť túto situáciu a potrebou právnej istoty a jednotnosti pri uplatňovaní výnimiek a osobitných pravidiel a potrebnou ochranou štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa využívajú na účely inštrumentalizácie, na strane druhej.

V návrhu sa stanovujú záruky na uplatňovanie výnimiek a osobitných pravidiel. Vzhľadom na výnimočnú situáciu inštrumentalizácie migrantov sa považuje za primerané uplatňovať núdzový postup riadenia azylu na všetkých žiadateľov, keďže by to pomohlo zabrániť tretím krajinám, aby sa zameriavali na osoby s konkrétnou štátnou príslušnosťou alebo kategórie migrantov, ktoré by boli vylúčené z konania na hraniciach. Aby mohol členský štát zvládnuť vyšší počet osôb, na ktoré sa uplatňuje núdzový postup riadenia azylu, maximálne trvanie konania na hraniciach sa predlžuje na 16 týždňov. Považuje sa to za dostatočné na to, aby sa členskému štátu umožnila potrebná flexibilita pri spracúvaní žiadostí v blízkosti hraníc alebo na určených hraničných priechodoch bez toho, aby sa štátnym príslušníkom tretích krajín a osobám bez štátnej príslušnosti povolil vstup na územie. Výnimky z uplatňovania

prepracovaného znenia smernice o podmienkach prijímania sú primerané v situácii inštrumentalizácie migrantov z dôvodu nepriateľských činov tretej krajiny, keďže členský štát nemusí mať možnosť zabezpečiť v praxi materiálne podmienky prijímania, ktoré sa bežne vyžadujú, pretože jeho kapacity môžu byť preťažené. Mali by sa posudzovať v kontexte záruk a flexibility poskytovanej podľa zmeneného návrhu nariadenia o konaní o azyle z roku 2020 s cieľom zorganizovať zdroje a kapacity na uplatňovanie konania na hraniciach. Ak sa uplatní výnimka, členský štát musí zabezpečiť základné potreby žiadateľa a úplné rešpektovanie ľudskej dôstojnosti.

Osobitné výnimky z uplatňovania prepracovaného znenia smernice o návrate sú primerané na zabezpečenie prednostného návratu osôb, ktoré nespĺňajú podmienky na poskytnutie medzinárodnej ochrany, čo má v situácii inštrumentalizácie migrantov zásadný význam, aby sa zabránilo ďalším príchodom. Zaviedlo sa viacero záruk na ochranu základných práv osôb, ktoré podliehajú návratu, v súlade s Chartou základných práv EÚ a medzinárodnými záväzkami.

Okrem toho sa navrhuje, aby sa trvanie týchto opatrení časovo obmedzilo na čas, ktorý je nevyhnutne potrebný na to, aby sa dotknutým členským štátom umožnilo riešiť situáciu inštrumentalizácie, a v každom prípade by sa mali uplatňovať na počiatočné obdobie najviac šiestich mesiacov. Komisia by na tento účel mala na základe povolenia Rady situáciu neustále monitorovať a preskúmať, ako aj určiť, či sú opatrenia, ktoré môže členský štát uplatňovať, naďalej primerané.

- **Výber nástroja**

Jedine nariadením, ktorým sa v Únii stanovia osobitné pravidlá a výnimky z konania o azyle a návrate a ktorého ustanovenia sú priamo uplatniteľné, sa môže poskytnúť potrebná miera jednotnosti a účinnosti pri uplatňovaní procesných pravidiel EÚ, ktoré sa týkajú azylu, v situácii inštrumentalizácie migrantov.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Návrh sa opiera o informácie, ktoré zainteresované strany poskytli počas konzultačného procesu od začiatku leta 2021.

- **Základné práva**

Tento návrh rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie, ako aj záväzky vyplývajúce z medzinárodného práva vrátane skutočného a účinného prístupu ku konaniu o azyle a vstupu na územie EÚ na účely požiadania o medzinárodnú ochranu. Na tento účel by mal členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie, zabezpečiť dostatok registračných miest vrátane hraničných priechodov, ktoré sú otvorené a ľahko prístupné. Ako sa vysvetľuje ďalej, v rámci núdzového postupu riadenia migrácie a azylu stanoveného v tomto návrhu sa dodržiavajú základné práva, ktoré sú zakotvené v charte, vrátane práva na ľudskú dôstojnosť (článok 1), zákazu mučenia a neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu (článok 4), práva na slobodu a bezpečnosť (článok 6), práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života (článok 7), práva na ochranu osobných údajov (článok 8), práva na azyl (článok 18), zákazu hromadného vyhostenia a ochrany pred vyhostením alebo vrátením (článok 19 ods. 1 a 2), práva na nediskrimináciu (článok 21), zásady rovnosti medzi ženami a mužmi (článok 23), práv dieťaťa (článok 24) a práva na účinný prostriedok nápravy (článok 47). Okrem toho Komisia

považuje za nevyhnutné, aby členské štáty rešpektovali slobodu prejavu, slobodu médií a slobodu združovania organizácií občianskej spoločnosti.

Pokiaľ ide o uplatňovanie núdzového postupu riadenia migrácie a azylu, zásady a záruky stanovené návrhmi v novom pakte sa naďalej uplatňujú na žiadateľov, ktorí podliehajú tomuto postupu. Návrh ďalej zahŕňa povinné uprednostnenie opodstatnených žiadostí po ukončení preverovania alebo vždy, keď je potreba ochrany zrejmá, ako aj žiadostí maloletých osôb bez sprievodu, rodín a detí v súlade s návrhom nariadenia o konaní o azyle z roku 2016. Je v záujme týchto žiadateľov, aby bolo rozhodnutie o žiadostiach o azyl prijaté čo najrýchlejšie. Okrem toho sa naďalej uplatňujú záruky pre osoby s osobitnými procesnými potrebami na základe článku 41 ods. 9 písm. b) zmeneného návrhu nariadenia o konaní o azyle z roku 2020. V návrhu sa zaručuje aj právo na účinný prostriedok nápravy, pričom sa zabezpečuje, aby súdy mali právomoc rozhodovať o tom, či žiadateľ môže alebo nemôže zostať na území členského štátu až do rozhodnutia o odvolaní, a s vhodnými uplatniteľnými zárukami, ktoré žiadateľovi umožňujú podávať takéto žiadosti na súd.

Tento návrh úplne dodržiava práva dieťaťa a osobitné potreby zraniteľných osôb. Záruky stanovené pre deti a zraniteľné osoby v návrhu prepracovaného znenia smernice o podmienkach prijímania sú pre príslušné orgány prvoradé vrátane prípadov, keď sa musí uplatniť zaistenie. Pri určovaní rôznych spôsobov poskytovania podmienok prijímania sa v rámci stanovenom v tomto návrhu dodržiavajú záruky ochrany ľudskej dôstojnosti vždy a za každých okolností.

Právo na slobodu a voľný pohyb je chránené vzhľadom na to, že ak sa v súvislosti s núdzovým postupom riadenia migrácie a azylu použije zaistenie, možno ho uplatniť len v prísne regulovanom rámci a na obmedzený čas. V súlade s článkom 7 návrhu prepracovaného znenia smernice o podmienkach prijímania môže členský štát obmedziť voľný pohyb žiadateľa s cieľom spracovať žiadosti v rámci konania na hraniciach. Podľa návrhu prepracovaného znenia smernice o podmienkach prijímania členské štáty nezaistia žiadnu osobu výlučne preto, že je žiadateľom. V článku 8 uvedeného návrhu sa stanovujú dôvody a podmienky zaistenia po individuálnom posúdení a v prípade, keď nemožno uplatniť iné, menej reštriktívne opatrenia, na základe ktorých môžu členské štáty zaistiť žiadateľov o medzinárodnú ochranu, aby v rámci postupu rozhodli o práve žiadateľa vstúpiť na územie. V článku 8 sa takisto stanovuje, že členské štáty môžu zaistiť žiadateľa len vtedy, ak nemožno účinne uplatniť iné, miernejšie donucovacie alternatívne opatrenia, ako napríklad obmedzenia voľného pohybu podľa článku 7.

Pri uplatňovaní výnimiek z uplatňovania prepracovaného znenia smernice o návrate sa dodržiava aj zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia zakotvená v článku 33 Dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951 a v článku 19 Charty základných práv Európskej únie. V návrhu sa preto výslovne pripomína povinnosť členských štátov vždy dodržiavať túto zásadu pri plnení svojich povinností spojených s kontrolou hraníc. Dodržiavanie zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia zahŕňa posúdenie, či neexistuje riziko prenasledovania, mučenia alebo neľudského či ponižujúceho zaobchádzania ani riziko reťazového vyhostenia alebo vrátenia.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Možný vplyv na rozpočet nemožno vopred odhadnúť vzhľadom na povahu tohto návrhu, ktorý súvisí so situáciou inštrumentalizácie migrantov. Všetky náklady spojené s vykonávaním tohto návrhu sa zahrnú do rozpočtu existujúcich nástrojov financovania EÚ v oblasti migrácie a azylu na roky 2021 – 2027. V prípade výnimočnej potreby by sa mohli

použiť mechanizmy flexibility stanovené v súčasnom viacročnom finančnom rámci podľa nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093¹⁵.

Z hľadiska procesných aspektov azylu tento návrh nepredstavuje pre Úniu finančnú ani administratívnu záťaž. Tieto jeho časti preto nemajú vplyv na rozpočet Únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

• Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Komisia ako nástroj monitorovania situácie využije podávanie správ v rámci siete pre pripravenosť a mechanizmy krízového riadenia v oblasti migrácie a v prípade potreby vydá odporúčania týkajúce sa predĺženia alebo ukončenia opatrení.

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Predmet úpravy návrhu, ktorým sa riešia situácie inštrumentalizácie migrantov

V článku 1 sa vymedzuje predmet úpravy nariadenia, ktorým sa riešia situácie inštrumentalizácie migrantov v oblasti migrácie a azylu v rámci EÚ.

Núdzový postup riadenia azylu v situácii inštrumentalizácie

V článku 2 sa zavádzajú osobitné pravidlá, ktoré členské štáty môžu použiť v situácii inštrumentalizácie migrantov v rámci núdzového postupu riadenia azylu.

V článku 2 ods. 1 písm. a) sa stanovuje, že členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, môže predĺžiť lehotu na registráciu žiadostí o medzinárodnú ochranu vo vzťahu k žiadostiam štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti, ktoré boli v súvislosti s neoprávneným prekročením hranice alebo po ich príchode na hraničné priechody zadržané alebo nájdené v blízkosti vonkajšej hranice s tretou krajinou, ktorá využíva migrantov na účely inštrumentalizácie, a to najviac o štyri týždne. Prednostne by sa mali registrovať prípady, ktoré sú pravdepodobne opodstatnené, a žiadosti, ktoré podali maloleté osoby bez sprievodu a maloleté osoby a ich rodiny.

V článku 2 ods. 1 písm. b) sa stanovuje, že členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, môže rozšíriť rozsah pôsobnosti konania o azyle na hraniciach na všetkých žiadateľov tým, že nevytlúči žiadnu kategóriu žiadateľov [okrem prípadov, keď existujú zdravotné dôvody, ako sa stanovuje v článku 41 ods. 9 písm. c) zmeneného návrhu nariadenia o konaní o azyle]. V článku 2 ods. 1 písm. b) sa okrem toho objasňuje, že keď sa po preverovaní alebo počas posúdenia v rámci konania na hraniciach ukáže, že žiadosť je pravdepodobne opodstatnená alebo že žiadosť podali maloleté osoby a ich rodiny vrátane maloletých osôb bez sprievodu, takáto žiadosť by sa mala posúdiť prednostne.

Článkom 2 ods. 1 písm. c) sa členským štátom umožňuje uplatňovať konanie na hraniciach stanovené zmeneným nariadením o konaní o azyle počas obdobia 16 týždňov vrátane akýchkoľvek odvolaní, po ktorých by sa osobe mal povoliť vstup na územie s výnimkou prípadov, keď osoba podlieha návratu.

Pri uplatňovaní týchto výnimiek sa naďalej uplatňujú záruky uvedené v nariadení o konaní o azyle.

¹⁵ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ 4331, 22.12.2020, s. 11 – 22).

Materiálne podmienky prijímania

Článkom 3 sa členskému štátu umožňuje stanoviť spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania, ktoré sa líšia od spôsobov stanovených v prepracovanom znení smernice o podmienkach prijímania za predpokladu, že členský štát zabezpečuje základné potreby žiadateľa a úplné rešpektovanie ľudskej dôstojnosti.

Núdzový postup riadenia návratu v situácii inštrumentalizácie

V **článku 4** sa stanovuje, že členské štáty sa môžu odchýliť od článku 41a nariadenia o konaní o azyle a od uplatňovania prepracovaného znenia smernice o návrate vo vzťahu k štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zamietnutá na základe núdzového postupu riadenia azylu na hraniciach v súlade s článkom 2 ods. 1 písm. b) a c). Táto výnimka má za cieľ vytvoriť mechanizmus podobný výnimke podľa článku 2 ods. 2 písm. a) prepracovaného znenia smernice o návrate. Návrh zahŕňa potrebné záruky v súvislosti s povinnosťou dodržiavať zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia, prihliadať na najlepší záujem dieťaťa, rodinný život a zdravotný stav štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti, ako aj v súvislosti s obmedzeniami používania donucovacích opatrení, odložením odsunu, urgentnou zdravotnou starostlivosťou, potrebami zraniteľných osôb a podmienkami zaistenia, a to pri úplnom dodržiavaní základných práv týchto osôb.

Poskytovanie podporných a solidárnych opatrení v situácii inštrumentalizácie

V **článku 5** sa stanovuje, že členský štát môže požiadať ostatné členské štáty o podporné a solidárne opatrenia. Uvedené opatrenia by mali zahŕňať všetky opatrenia, ktorými by sa mohla riešiť situácia inštrumentalizácie migrantov vrátane opatrení na budovanie kapacít, opatrení na podporu návratu prostredníctvom spolupráce s tretími krajinami alebo osvetových činností zameraných na tretie krajiny, ktorých štátni príslušníci sú využívaní na účely inštrumentalizácie. Dotknutý členský štát by mal zaslať Komisii žiadosť, aby mu ostatné členské štáty poskytli podporné a solidárne opatrenia.

Komisia vyzve ostatné členské štáty, aby prispeli v prospech členského štátu, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie, a to spôsobom zodpovedajúcim potrebám tohto členského štátu a čo najskôr po doručení žiadosti koordinuje tieto opatrenia. Pokiaľ ide o operačnú podporu, členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie, môže požiadať o podporu aj Agentúru EÚ pre azyl¹⁶, Európsku agentúru pre pohraničnú a pobrežnú stráž alebo Europol v súlade s ich mandátmi.

Osobitné záruky

V **článku 6** sa stanovujú osobitné záruky. S cieľom zaručiť prístup ku konaniu o azyle členský štát, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov, by mal náležite informovať štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti v jazyku, ktorému štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie, o uplatňovaných opatreniach, o miestach prístupných na registráciu a podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu, najmä o polohe najbližšieho miesta, kde možno ich žiadosť o medzinárodnú ochranu zaregistrovať alebo podať, o možnosti napadnúť vydané rozhodnutie o žiadosti a o trvaní opatrení. Členský štát,

¹⁶ Agentúra EUAA poskytuje pomoc na žiadosť členského štátu alebo z vlastnej iniciatívy (so súhlasom dotknutého členského štátu), prípadne za takýchto osobitných okolností môže Rada na základe návrhu Komisie rozhodnúť o opatreniach, ktoré sa majú prijať.

ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov, by okrem toho nemal uplatňovať články 2, 3 a 4 dlhšie, než je nevyhnutne potrebné na riešenie situácie, a nie dlhšie než na obdobie stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady.

Postup povoľovania

V článku 7 sa stanovuje postup povoľovania výnimiek. Komisia má predložiť návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady, ktoré by mala prijať Rada a v ktorom sa uvedú výnimky, ktoré sa majú uplatňovať. Vo vykonávacom rozhodnutí Rady by sa mal stanoviť dátum začatia uplatňovania výnimiek, ako aj ich trvanie a dočasné uplatňovanie rozhodnutia. Mali by sa uplatňovať na obdobie najviac šiestich mesiacov. Komisia má situáciu neustále monitorovať a preskúmať a na tomto základe v prípade potreby navrhnúť zrušenie vykonávacieho rozhodnutia Rady, ktorým sa povoľuje uplatňovanie osobitných výnimiek, alebo prijatie nového vykonávacieho rozhodnutia Rady, ktorým sa povoľuje predĺženie uplatňovania výnimiek.

Spolupráca a preskúmanie

V článku 8 sa stanovuje, že Komisia, agentúry Európskej únie a členské štáty by mali úzko spolupracovať a pravidelne sa navzájom informovať o vykonávaní opatrení stanovených v tomto návrhu, ako sa uvádza v článku 7. Členské štáty sú okrem toho povinné podávať správy o relevantných údajoch vrátane štatistík prostredníctvom siete EÚ pre pripravenosť a mechanizmy krízového riadenia v oblasti migrácie.

Agentúry OSN a iné príslušné partnerské organizácie by mali mať účinný prístup k hraniciam za podmienok stanovených v prepracovanom znení smernice o podmienkach prijímania a nariadení o konaní o azyle. Vysokému komisárovi Organizácie Spojených národov pre utečencov by sa mal umožniť prístup k žiadateľom vrátane tých, ktorí sa nachádzajú na hraniciach. Členský štát, ktorý čelí inštrumentalizácii migrantov, by mal úzko spolupracovať s agentúrami OSN a príslušnými partnerskými organizáciami.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,**ktorým sa riešia situácie inštrumentalizácie v oblasti migrácie a azylu**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 78 ods. 2 písm. d) a f) a článok 79 ods. 2 písm. c),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹⁷,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹⁸,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Situácia inštrumentalizácie migrantov môže vzniknúť, keď tretia krajina podnecuje neregulárne migračné toky do Únie aktívnym podporovaním alebo uľahčovaním pohybu štátnych príslušníkov tretích krajín k vonkajším hraniciam, na svoje územie alebo zo svojho územia a následne smerom k týmto vonkajším hraniciam, pokiaľ takéto konanie poukazuje na úmysel tretej krajiny destabilizovať Úniu alebo členský štát, pokiaľ povaha takéhoto konania môže ohroziť základné funkcie štátu vrátane jeho územnej celistvosti, udržiavania verejného poriadku alebo zaručenia jeho národnej bezpečnosti.
- (2) Toto nariadenie nadväzuje na výzvu Európskej rady obsiahnutú v jej záveroch z 22. októbra 2021, ktorú adresovala Komisii, aby navrhla akékoľvek potrebné zmeny právneho rámca Únie a konkrétne opatrenia s cieľom zabezpečiť okamžitú a vhodnú reakciu na hybridnú hrozbu v súlade s právom Únie a medzinárodnými záväzkami. Okrem toho prispieva k vytvoreniu komplexného a trvalého rámca, ktorý poskytne dotknutým členským štátom potrebné nástroje, aby mohli účinne a rýchlo reagovať na situáciu inštrumentalizácie pri úplnom dodržiavaní základných práv a medzinárodných záväzkov.
- (3) Jedným z uvedených nástrojov v tomto nariadení je zavedenie núdzového postupu riadenia migrácie a azylu, ktorý členským štátom umožní použiť právne nástroje na zvládnutie situácií inštrumentalizácie migrantov v budúcnosti.
- (4) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané Chartou základných práv Európskej únie, a to najmä jej články 1, 4, 7, 24, článok 18 a článok 19 ods. 2, ako aj Ženevským dohovorom z 28. júla 1951. Vzhľadom na to, že je v prvom rade nutné zohľadniť najlepší záujem dieťaťa, potrebu rešpektovať rodinný život a zaisťiť ochranu zdravia dotknutých osôb, v tomto nariadení sa stanovujú

¹⁷ Ú. v. EÚ C , , s. .

¹⁸ Ú. v. EÚ C , , s. .

osobitné pravidlá a záruky vzťahujúce sa na maloleté osoby bez sprievodu, maloleté osoby a ich rodinných príslušníkov, ako aj na žiadateľov, ktorých zdravotný stav si vyžaduje špecifickú a primeranú podporu. Pokiaľ sa v tomto nariadení nestanovuje inak, pravidlá a záruky stanovené v nariadení (EÚ) XXX/XXX¹⁹ [*nariadenie o konaní o azyle*] by sa mali naďalej uplatňovať vo vzťahu k osobám, ktoré podliehajú núdzovému postupu riadenia azylu. Pokiaľ sa v tomto nariadení nestanovuje inak, pravidlá stanovené v smernici (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o podmienkach prijímania*]²⁰ vrátane pravidiel týkajúcich sa zaistenia žiadateľov o medzinárodnú ochranu by sa mali naďalej uplatňovať, a to od okamihu podania žiadosti o medzinárodnú ochranu.

- (5) S cieľom pomôcť členskému štátu, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie, pri riadnom riadení tokov v rámci núdzového postupu riadenia azylu by mal mať dotknutý členský štát vo vzťahu k štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti, ktoré boli po neoprávnenom prekročení hranice alebo po ich príchode na hraničné priechody zadržané alebo nájdené v blízkosti vonkajšej hranice s treťou krajinou, ktorá využíva migrantov na účely inštrumentalizácie, možnosť rozhodnúť sa registrovať žiadosti o medzinárodnú ochranu len na konkrétnych registračných miestach, ktoré boli na tento účel určené a ktoré sa nachádzajú v blízkosti hranice, a umožniť účinne podať žiadosť o medzinárodnú ochranu len na konkrétnych miestach, ktoré boli na tento účel určené a ktoré by mali byť ľahko prístupné. V súlade s článkom 18 Charty základných práv Európskej únie a Ženevským dohovorom z 28. júla 1951 sa musí zaistiť účinný a skutočný prístup ku konaniu o medzinárodnej ochrane. Dotknutý členský štát by preto mal zaistiť, aby bol na tento účel určený a otvorený dostatočný počet registračných miest, ktoré môžu zahŕňať hraničné priechody. Žiadatelia by mali byť riadne informovaní o miestach, kde bude ich žiadosť zaregistrovaná a kde ju možno podať.
- (6) V situácii inštrumentalizácie migrantov je zásadné zabrániť vstupu osôb, ktoré nespĺňajú podmienky vstupu, a zároveň zaistiť ochranu základných práv. S cieľom zaistiť, aby členský štát, ktorý čelí takejto situácii, mal potrebnú flexibilitu, a zabrániť tomu, aby sa nepriateľská tretia krajina zameriavala na osoby s konkrétnou štátnou príslušnosťou alebo konkrétne kategórie štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti, malo by sa v rámci núdzového postupu riadenia migrácie a azylu stanoveného v tomto nariadení umožniť dotknutému členskému štátu prijať v rámci konania na hraniciach, ako sa stanovuje v článku 41 nariadenia (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o konaní o azyle*], rozhodnutie o prípustnosti a merite všetkých žiadostí o medzinárodnú ochranu, ktoré podali štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti zadržané alebo nájdené v blízkosti hranice s treťou krajinou po neoprávnenom prekročení hranice alebo po ich príchode na hraničné priechody. Zásady a záruky stanovené v nariadení (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o konaní o azyle*] sa musia dodržiavať.
- (7) Ak sa uplatňuje núdzový postup riadenia azylu, príslušné orgány by mali v prvom rade zohľadniť najlepší záujem dieťaťa a záruky pre žiadateľov so zdravotnými ťažkosťami. Členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie, by mal preto z núdzového postupu riadenia azylu vylúčiť prípady, keď sa konanie na hraniciach neuplatňuje zo zdravotných dôvodov v súlade s článkom 41 ods. 9 písm. c) nariadenia (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o konaní o azyle*]. Malo by to tak byť aj v prípade, ak sa zdravotné problémy prejavujú počas posudzovania žiadosti. Dotknutý členský štát by

¹⁹ Ú. v. EÚ C , , s. .

²⁰ Ú. v. EÚ C , , s. .

mal takisto prednostne posúdiť žiadosti osôb, ktoré sú pravdepodobne opodstatnené, alebo žiadosti maloletých osôb a ich rodinných príslušníkov, ako aj maloletých osôb bez sprievodu. Ak sa počas preverovania na základe nariadenia (EÚ) XXX/XXX [nariadenie o preverovaní]²¹ alebo posudzovania žiadosti ukáže, že žiadateľ potrebuje osobitné procesné záruky a v rámci konania na hraniciach nie je možné poskytnúť primeranú podporu v súlade s článkom 41 ods. 9 písm. b) nariadenia (EÚ) XXX/XXX [nariadenie o konaní o azyle], dotknutý členský štát by nemal uplatňovať alebo by mal prestať uplatňovať núdzový postup riadenia azylu na hraniciach.

- (8) V súlade s článkom 8 ods. 3 písm. d) smernice (EÚ) XXX/XXX [prepracované znenie smernice o podmienkach prijímania] môže byť žiadateľ zaistený na účely rozhodovania v rámci konania o práve žiadateľa vstúpiť na územie. V článku 8 ods. 2 uvedenej smernice sa takisto stanovuje, že členské štáty môžu zaistiť žiadateľa len vtedy, ak nemožno účinne uplatniť iné, miernejšie donucovacie alternatívne opatrenia, ako napríklad obmedzenia voľného pohybu podľa článku 7. Pravidlá a záruky týkajúce sa zaistenia stanovené v smernici (EÚ) XXX/XXX [prepracované znenie smernice o podmienkach prijímania], najmä tie, ktoré sa vzťahujú na maloleté osoby bez sprievodu, maloleté osoby a ich rodiny, by sa mali dodržiavať. Alternatívy k zaisteniu, ako sú obmedzenia voľného pohybu v súlade s článkom 7 smernice (EÚ) XXX/XXX [prepracované znenie smernice o podmienkach prijímania], môžu byť v situácii inštrumentalizácie migrantov rovnako účinné ako zaistenie, a preto by ich orgány mali zvážiť najmä v prípade maloletých osôb. V každom prípade, ak sa uplatňuje zaistenie a záruky a podmienky zaistenia nie sú splnené alebo nemôžu byť splnené na hraniciach, núdzový postup riadenia azylu by sa nemal uplatňovať alebo by sa mal prestať uplatňovať, ako sa stanovuje v článku 41 ods. 9 písm. d) nariadenia (EÚ) XXX/XXX [nariadenie o konaní o azyle].
- (9) V situácii inštrumentalizácie migrantov by sa malo dotknutému členskému štátu umožniť registrovať žiadosti o medzinárodnú ochranu v rámci predĺženého obdobia štyroch týždňov. Okrem toho by malo byť možné posudzovať žiadosti o medzinárodnú ochranu na hraniciach počas obdobia najviac 16 týždňov. Ak sa rozhodnutie o žiadosti vrátane rozhodnutia o možnom odvolaní proti zamietavému rozhodnutiu, ktoré by nemalo mať automaticky odkladný účinok, neprijme do 16 týždňov, vstup na územie by sa mal povoliť, pokiaľ osoba nepodlieha konaniu o návrate. Tieto procesné lehoty majú pomôcť dotknutému členskému štátu zvládnuť situáciu inštrumentalizácie migrantov. Keď dotknutý členský štát čelí takejto situácii, musí presmerovať zdroje na riadenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí prichádzajú na jeho hranice alebo sa už nachádzajú na jeho území. V dôsledku toho môže dotknutý členský štát v takýchto situáciách potrebovať čas na reorganizáciu svojich zdrojov a zvýšenie svojich kapacít, a to aj s podporou agentúr EÚ. Okrem toho bude počet žiadateľov, ktorí podliehajú konaniu na hraniciach, vyšší ako za normálnych okolností, a preto môže členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie, potrebovať viac času na to, aby mohol prijať rozhodnutia bez toho, aby povolil vstup na svoje územie. Dotknutý členský štát by mal však uprednostniť registráciu žiadostí, ktoré sú opodstatnené, a žiadostí maloletých osôb bez sprievodu a maloletých osôb a ich rodinných príslušníkov.
- (10) Za každú cenu sa musí zabrániť akýmkoľvek násilným činom na hraniciach, a to nielen s cieľom chrániť územnú celistvosť a bezpečnosť členského štátu, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie, ale aj s cieľom zaistiť bezpečnosť a ochranu štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti vrátane rodín a detí, ktorí

²¹ Ú. v. EÚ C , , s. .

pokojne čakajú na možnosť požiadať o azyl v Únii. Ak dotknutý členský štát čelí na svojich vonkajších hraniciach násilným činom, a to aj v kontexte pokusov štátnych príslušníkov tretích krajín o vynútenie si hromadného vstupu, pričom používajú neprimerané násilné prostriedky, dotknutý členský štát by mal mať možnosť prijať v súlade so svojím vnútroštátnym právom potrebné opatrenia na zachovanie bezpečnosti, verejného poriadku a zabezpečenie účinného uplatňovania tohto nariadenia.

- (11) Ak členský štát čelí toku štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti na hraniciach v dôsledku inštrumentalizácie, nemusí mať možnosť zabezpečiť v praxi materiálne podmienky prijímania, ktoré sa bežne vyžadujú, pretože kapacity členského štátu môžu byť preťažené. Z tohto dôvodu by mal mať dotknutý členský štát v situácii inštrumentalizácie možnosť stanoviť spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania, ktoré sa líšia od podmienok stanovených v smernici (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o podmienkach prijímania*], s výnimkou prípadov, ktoré sú uvedené v článku 17 ods. 9 uvedenej smernice, a poskytnúť štátnym príslušníkom tretích krajín a osobám bez štátnej príslušnosti dočasné útočisko, ktoré by malo byť prispôsobené sezónnym poveternostným podmienkam a malo by pokrývať ich základné potreby, najmä poskytovať stravu, vodu, oblečenie, primeranú zdravotnú starostlivosť a pomoc zraniteľným osobám, a to pri plnom rešpektovaní práva na ľudskú dôstojnosť. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov, ktoré sa v tejto súvislosti stanovujú týmto nariadením, členské štáty by mali okrem toho zabezpečiť prístup humanitárnym organizáciám a umožniť im poskytovať humanitárnu pomoc v súlade s existujúcimi potrebami dotknutých osôb.
- (12) S cieľom doplniť núdzový postup riadenia azylu na vonkajších hraniciach a zaistiť úplný súlad s týmto postupom by sa príslušným orgánom členského štátu, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, mala poskytnúť potrebná flexibilita viesť po uplatnení núdzového postupu riadenia azylu konania o návrate. Z tohto dôvodu by mal mať dotknutý členský štát v situácii inštrumentalizácie možnosť odchýliť sa od uplatňovania smernice (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o návrate*]²² vo vzťahu k štátnym príslušníkom tretích krajín a osobám bez štátnej príslušnosti, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zamietnutá v rámci núdzového postupu riadenia azylu stanoveného v tomto nariadení. Ak sa následná žiadosť podáva len s cieľom oddialiť alebo zmariť návrat, členské štáty môžu uplatňovať pravidlá stanovené v článkoch 42 a 43 nariadenia (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o konaní o azyle*]. Pravidlami stanovenými v tomto nariadení nie je dotknutá možnosť členských štátov odchýliť sa od uplatňovania smernice (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o návrate*] na základe článku 2 ods. 2 písm. a) uvedenej smernice, pokiaľ ide o neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti zadržané v súvislosti s neoprávneným prekročením vonkajšej pozemnej, vzdušnej alebo vodnej hranice členského štátu, ktoré následne v tomto členskom štáte nezískali povolenie alebo právo na pobyt.
- (13) Pri uplatňovaní výnimky z uplatňovania smernice (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o návrate*] by mal dotknutý členský štát zabezpečiť úplné dodržiavanie Charty základných práv Európskej únie a svojich medzinárodných záväzkov. Zahŕňa to úplné dodržiavanie zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia

²² Ú. v. EÚ C , , s. .

a náležité zohľadňovanie najlepšieho záujmu dieťaťa, rodinného života a zdravotného stavu dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny, ako sa stanovuje v prípade výnimiek v smernici o návrate. Členský štát musí takisto zabezpečiť, aby zaobchádzanie a úroveň ochrany v súvislosti s obmedzeniami používania donucovacích opatrení, odložením odsunu, urgentnou zdravotnou starostlivosťou a potrebami zraniteľných osôb a podmienkami zaistenia neboli menej priaznivé ako tie, ktoré sú stanovené v smernici (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o návrate*].

- (14) Ak členský štát uplatňuje jedno alebo viaceré opatrenia uvedené v tomto nariadení, tento členský štát by o tom mal informovať štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti. Členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie, by mal predovšetkým informovať štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti v jazyku, ktorému štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie, o uplatňovaných výnimkách, o miestach prístupných na registráciu a podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu, najmä o najbližších miestach, kde možno ich žiadosť zaregistrovať a podať, o možnosti napadnúť rozhodnutie o žiadosti a o trvaní opatrení.
- (15) V prípade inštrumentalizácie migrantov by mal mať členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie, možnosť požiadať ostatné členské štáty o podporné a solidárne opatrenia, ktoré najviac vyhovujú jeho potrebám, s cieľom zvládnuť situáciu inštrumentalizácie. Podporné a solidárne opatrenia môžu mať všetky formy, ktoré riešia situáciu inštrumentalizácie, vrátane opatrení na budovanie kapacít, podpory návratu a podpory v súvislosti s vonkajším rozmerom krízy, ako aj opatrení zameraných na riešenie situácie inštrumentalizácie prostredníctvom spolupráce s tretími krajinami alebo osvetových činností zameraných na tretie krajiny, ktorých štátni príslušníci sú využívaní na účely inštrumentalizácie.
- (16) Ostatné členské štáty, ktoré samy nečelia situácii inštrumentalizácie, by sa mali vyzvať, aby prispeli v prospech členského štátu, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie, formou podporných a solidárnych opatrení zodpovedajúcich zisteným potrebám. Komisia by mala koordinovať tieto podporné a solidárne opatrenia čo najskôr po doručení žiadosti od členského štátu, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie.
- (17) Členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, môže požiadať o podporu Agentúru EÚ pre azyl, Európsku agentúru pre pohraničnú a pobrežnú stráž alebo Europol v súlade s ich mandátmi. Agentúra pre azyl môže v prípade potreby navrhnúť pomoc z vlastnej iniciatívy v súlade s článkom 16 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o EUSA*], zatiaľ čo Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž môže so súhlasom dotknutého členského štátu navrhnúť pomoc v oblasti návratu v súlade s článkami 48, 50, 52 a 53 nariadenia (EÚ) 2019/1896 a Europol môže navrhnúť pomoc v súlade s článkom 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2016/794.
- (18) Ak dotknutý členský štát požiada o uplatňovanie príslušných výnimiek stanovených v tomto nariadení a s prihliadnutím na to, či Európska rada uznala, že Únia alebo jeden či viaceré jej členské štáty čelia situácii inštrumentalizácie migrantov, Komisia by mala v prípade potreby predložiť návrh, ktorým sa členskému štátu povolí uplatňovať výnimky stanovené v tomto nariadení. S cieľom zabezpečiť vysokú úroveň politickej kontroly a podpory a v záujme posilnenia vyjadrenia solidarity Únie s členským štátom, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, by sa mali na Radu preniesť

vykonávacie právomoci. Vykonávacie rozhodnutie, ktorým sa členským štátom povoľuje uplatňovať výnimky, by preto mala prijať Rada.

- (19) Vykonávacie rozhodnutie Rady by malo zahŕňať povolenie osobitných výnimiek, ktoré by členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, mohol uplatňovať, a mal by sa v ňom stanoviť dátum, od ktorého by sa výnimky mali začať uplatňovať, ako aj ich trvanie.
- (20) S cieľom podporiť dotknutý členský štát pri poskytovaní potrebnej pomoci štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, a to aj podporou činností dobrovoľného návratu alebo vykonávaním ich humanitárnych povinností, by agentúry OSN a iné príslušné partnerské organizácie, najmä Medzinárodná organizácia pre migráciu a Medzinárodná federácia spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca, mali mať účinný prístup na hranice za podmienok stanovených v smernici (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o podmienkach prijímania*] a nariadení (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o konaní o azyle*]. V súlade s nariadením (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o konaní o azyle*] by sa mal Vysokému komisárovi Organizácie Spojených národov pre utečencov umožniť prístup k žiadateľom vrátane tých, ktorí sa nachádzajú na hraniciach. Na tento účel by mal dotknutý členský štát úzko spolupracovať s agentúrami OSN a príslušnými partnerskými organizáciami.
- (21) [V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Írsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.]

ALEBO

[V súlade s článkom 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, Írsko (listom z...) oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia.]

- (22) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy

V tomto nariadení sa stanovujú osobitné pravidlá odchyľujúce sa od pravidiel stanovených v nariadení (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o konaní o azyle*], smernici (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o podmienkach prijímania*] a smernici (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o návrate*], ktoré môže členský štát uplatniť v situácii inštrumentalizácie migrantov, ako sa vymedzuje v [článku 2 bode 27] Kódexu schengenských

hraníc, ak je to potrebné v reakcii na takúto situáciu. Stanovujú sa v ňom aj osobitné pravidlá týkajúce sa podporných a solidárnych opatrení, ktoré sa môžu prijať v takejto situácii.

KAPITOLA II

Núdzový postup riadenia migrácie a azylu v situácii inštrumentalizácie migrantov

Článok 2

Núdzový postup riadenia migrácie a azylu v situácii inštrumentalizácie migrantov

1. V situácii inštrumentalizácie migrantov uvedenej v článku 1 môže členský štát, ktorý čelí príchodu štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti na svoje vonkajšie hranice v dôsledku takejto situácie, uplatniť vo vzťahu k štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti, ktoré sú v súvislosti s neoprávneným prekročením hranice alebo po ich príchode na hraničné priechody zadržané alebo nájdené v blízkosti vonkajšej hranice s treťou krajinou, ktorá využíva migrantov na účely inštrumentalizácie, jednu alebo viaceré z nasledujúcich výnimiek v súlade s postupom stanoveným v článku 6:
 - a) odchylné od článku 27 nariadenia (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o konaní o azyle*] zaregistrovať žiadosti o medzinárodnú ochranu podané v rámci obdobia, počas ktorého sa uplatňuje toto písmeno, najneskôr do štyroch týždňov po podaní žiadosti.

Ak sa uplatňuje táto výnimka, dotknutý členský štát uprednostní registráciu žiadostí, ktoré sú pravdepodobne opodstatnené, a žiadostí, ktoré podali maloleté osoby bez sprievodu a maloleté osoby a ich rodinní príslušníci;
 - b) odchylné od článku 41 ods. 2 písm. a) a b) a článku 41 ods. 5 nariadenia (EÚ) XXX/XXX [*zmenené nariadenie o konaní o azyle*] rozhodnúť na svojich hraniciach alebo v tranzitnom priestore o prípustnosti a merite všetkých žiadostí zaregistrovaných v rámci obdobia, počas ktorého sa uplatňuje toto písmeno.

Ak sa uplatňuje táto výnimka, dotknutý členský štát uprednostní posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu, ktoré sú pravdepodobne opodstatnené, a žiadostí, ktoré podali maloleté osoby bez sprievodu a maloleté osoby a ich rodinní príslušníci;
 - c) odchylné od článku 41 ods. 11 nariadenia (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o konaní o azyle*] je trvanie núdzového postupu riadenia azylu na účely posúdenia žiadostí zaregistrovaných v rámci obdobia, počas ktorého sa uplatňuje toto písmeno, najviac 16 týždňov. Po uvedenom období a za predpokladu, že žiadateľ nepodlieha konaniu o návrate v súlade s článkom 4, sa žiadateľovi povolí vstup na územie členského štátu na účely dokončenia konania o medzinárodnej ochrane.
2. Ak sa uplatňuje tento článok, uplatňujú sa zásady a záruky uvedené v nariadení (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o konaní o azyle*].

Článok 3

Materiálne podmienky prijímania

Odchyľne od smernice (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o podmienkach prijímania*] a v súlade s postupom stanoveným v článku 6 členský štát, ktorý čelí príchodu štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti na svoje vonkajšie hranice v dôsledku situácie inštrumentalizácie migrantov, môže vo vzťahu k žiadateľom, ktorí boli v súvislosti s neoprávneným prekročením hranice alebo po ich príchode na hraničné priechody zadržaní alebo nájdení v blízkosti hranice s treťou krajinou, ktorá využíva migrantov na účely inštrumentalizácie, a ktorí podliehajú opatreniam uvedeným v článku 2 tohto nariadenia, dočasne stanoviť spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania, ktoré sa líšia od podmienok stanovených v článkoch 16 a 17 uvedenej smernice, za predpokladu, že tieto členské štáty pokrývajú základné potreby žiadateľov, najmä pokiaľ ide o stravu, vodu, oblečenie, primeranú zdravotnú starostlivosť a dočasné útočisko prispôsobené sezónnym poveternostným podmienkam, a to pri plnom rešpektovaní ľudskej dôstojnosti.

Článok 4

Núdzový postup riadenia návratu v situácii inštrumentalizácie migrantov

V situácii inštrumentalizácie migrantov a v súlade s postupom stanoveným v článku 6 členský štát, ktorý čelí príchodu štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti na svoje vonkajšie hranice v dôsledku situácie inštrumentalizácie migrantov, môže vo vzťahu k štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti, ktoré nespĺňajú podmienky vstupu a ktorých žiadosti boli zamietnuté v rámci núdzového postupu riadenia azylu na hraniciach v súlade s článkom 2 ods. 1 písm. b) a c) a ktoré nemajú právo zostať a nie je im povolené zostať, rozhodnúť neuplatňovať článok 41a nariadenia (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o konaní o azyle*] a smernicu (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o návrate*]. Ak sa použije táto výnimka, dotknutý členský štát:

- a) dodržiava zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia a náležite zohľadňuje najlepší záujem dieťaťa, rodinný život a zdravotný stav dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny, ako sa stanovuje v článku 5 smernice (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o návrate*];
- b) zabezpečuje, že zaobchádzanie s týmito osobami a úroveň ich ochrany nie sú menej priaznivé oproti tým, ktoré sú stanovené v článku 10 ods. 4 a 5 (obmedzenia uplatňovania donucovacích opatrení), v článku 11 ods. 2 písm. a) (odklad odsunu), v článku 17 ods. 1 písm. b) a d) (urgentná zdravotná starostlivosť a zohľadnenie potrieb zraniteľných osôb) a v článkoch 19 a 20 (podmienky zaistenia a zaistenie maloletých osôb a rodín) smernice (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o návrate*].

Článok 5

Podporné a solidárne opatrenia

1. V prípade, že členský štát čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, môže požiadať ostatné členské štáty o podporné a solidárne opatrenia s cieľom zvládnuť túto situáciu. Podporné a solidárne opatrenia v prospech členského štátu, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, môžu zahŕňať tieto druhy podpory:
 - a) opatrenia na budovanie kapacít v oblasti azylu, prijímania a návratu;
 - b) operačná podpora v oblasti azylu, prijímania a návratu;

- c) opatrenia zamerané na reakciu na situáciu inštrumentalizácie vrátane osobitných opatrení na podporu návratu prostredníctvom spolupráce s tretími krajinami alebo osvetových činností zameraných na tretie krajiny, ktorých štátni príslušníci sú využívaní na účely inštrumentalizácie, alebo
 - d) akékoľvek iné opatrenia, ktoré sa považujú za primerané na riešenie situácie inštrumentalizácie a podporu dotknutého členského štátu.
2. Členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie, zašle Komisii žiadosť o podporné a solidárne opatrenia zo strany ostatných členských štátov, v ktorej uvedie konkrétne požadované solidárne opatrenia.
 3. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o solidarite uvedené v nariadení (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o krízových situáciách a prípadoch vyššej moci*], Komisia čo najskôr po doručení žiadosti o podporné a solidárne opatrenia v zmysle odseku 2 vyzve ostatné členské štáty, aby prispeli formou podporných a solidárnych opatrení uvedených v odseku 1, ktoré zodpovedajú potrebám členského štátu, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie. Komisia koordinuje podporné a solidárne opatrenia uvedené v tomto článku.
 4. Členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, môže požiadať o podporu Agentúru EÚ pre azyl, Európsku agentúru pre pohraničnú a pobrežnú stráž alebo Europol v súlade s ich mandátmi. Agentúra EÚ pre azyl môže v prípade potreby navrhnúť pomoc z vlastnej iniciatívy v súlade s článkom 16 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o EUAA*]. Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž môže navrhnúť dotknutému členskému štátu pomoc v oblasti návratu v súlade s článkami 48, 50, 52 a 53 nariadenia (EÚ) 2019/1896. Europol môže navrhnúť pomoc v oblasti spolupráce týkajúcej sa presadzovania práva v súlade s článkom 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2016/794.

Článok 6

Osobitné záruky

1. Ak dotknutý členský štát uplatňuje výnimky uvedené v článkoch 2, 3 a 4, náležite informuje štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti v jazyku, ktorému štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie, o uplatňovaných opatreniach, o tom, kde sa nachádzajú registračné miesta, vrátane hraničných priechodov, ktoré sú prístupné na registráciu a podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu, a o trvaní opatrení.
2. Členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, neuplatňuje články 2, 3 a 4 dlhšie, než je nevyhnutne potrebné na riešenie situácie inštrumentalizácie migrantov, a v každom prípade nie dlhšie než na obdobie stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady uvedenom v článku 7 ods. 4.

KAPITOLA III

Procesné pravidlá

Článok 7

Postup povoľovania

1. Členský štát, ktorý čelí príchodu štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti na svoje vonkajšie hranice v dôsledku situácie inštrumentalizácie migrantov, môže požiadať o povolenie uplatňovať výnimky stanovené v článkoch 2, 3 a 4.
2. Ak to Komisia na základe informácií poskytnutých žiadajúcim členským štátom, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, považuje za vhodné, bezodkladne predloží návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady uvedeného v odseku 3.
3. Rada čo najskôr tento návrh posúdi a prijme vykonávacie rozhodnutie, ktorým sa dotknutému členskému štátu povolí uplatňovať osobitné výnimky stanovené v článkoch 2, 3 a 4.
4. Vo vykonávacom rozhodnutí Rady uvedenom v odseku 3 sa stanoví dátum, od ktorého sa môžu uplatňovať pravidlá stanovené v článkoch 2, 3 a 4, ako aj obdobie ich uplatňovania, ktoré nesmie prekročiť počiatočné obdobie šiestich mesiacov.
5. Komisia situáciu inštrumentalizácie migrantov neustále monitoruje a preskúmava. Ak to Komisia považuje za vhodné, môže navrhnúť zrušenie vykonávacieho rozhodnutia Rady uvedeného v odseku 3 alebo prijatie nového vykonávacieho rozhodnutia Rady, ktorým sa povolí predĺženie uplatňovania osobitných výnimiek uvedených v článkoch 2, 3 a 4 na obdobie, ktoré nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Dotknutý členský štát poskytne Komisii konkrétne informácie potrebné na to, aby mohla vykonať toto preskúmanie a predložiť návrh na zrušenie alebo predĺženie, ako aj akékoľvek ďalšie informácie, ktoré môže Komisia požadovať.

Článok 8

Spolupráca a posudzovanie

1. Komisia, príslušné inštitúcie a agentúry Európskej únie a členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, úzko spolupracujú a navzájom sa informujú o vykonávaní výnimiek a opatrení uvedených v článku 7. Dotknutý členský štát naďalej podáva správy o všetkých príslušných údajoch vrátane štatistík, ktoré sú relevantné pre vykonávanie tohto nariadenia, a to prostredníctvom siete EÚ pre pripravenosť a mechanizmy krízového riadenia v oblasti migrácie.
2. Členský štát, ktorý čelí situácii inštrumentalizácie migrantov, zabezpečí úzku spoluprácu s Vysokým komisárom Organizácie Spojených národov pre utečencov a príslušnými partnerskými organizáciami s cieľom stanoviť spôsoby poskytovania podpory žiadateľom v situácii inštrumentalizácie v súlade s pravidlami stanovenými v tejto kapitole, v nariadení (EÚ) XXX/XXX [*nariadenie o konaní o azyle*] a smernici (EÚ) XXX/XXX [*prepracované znenie smernice o podmienkach prijímania*].

KAPITOLA IV

Záverečné ustanovenia

Článok 9

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Štrasburgu

*Za Európsky parlament
predsedníčka*

*Za Radu
predseda*